

KRYTERIA OCENIANIA – JĘZYK POLSKI – KLASA VII

I. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia.

1. Wypowiedzi ustne:

- recytacja,
- płynność i wyrazistość wypowiedzi,
- komunikatywność,
- trafność mówienia na temat oraz formułowanie własnych sądów,
- poprawność językowa,
- bogactwo słownictwa.
- umiejętność zachowania się w sytuacji mówienia,
- odpowiedź dłuższa kilkudzaniowa (treści literackie i językowe).

2. Wypowiedzi pisemne:

- prace klasowe (wypracowania, testy),
- sprawdziany gramatyczne,
- prace ortograficzne,
- prace domowe (dłuższe formy wypowiedzi)
- poprawność formy wypowiedzi,
- zgodność z tematem,
- kompozycja pracy,
- poprawność językowa, ortograficzna, interpunkcyjna,
- układ graficzny i estetyka pracy,
- dobór środków językowych (dostosowanie stylu do sytuacji komunikacyjnej).

3. Czytanie:

- głośne czytanie (z przygotowaniem i bez, zrozumienie czytanego tekstu),
- ciche (rozumienie tekstu).

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów.

Ocena jest jawna dla ucznia, oparta na zrozumiałych kryteriach. Na lekcjach języka polskiego kontroli i ocenie podlegają: obszary i formy ustne oraz pisemne.

- praca klasowa (90 minut),
- testy, sprawdziany (45 minut),
- kartkówki (15 minut),
- praca z tekstem – czytanie ze zrozumieniem (do 45 minut),
- dyktando (do 30 minut),
- praca w grupach,
- praca domowa,
- praca własna na lekcji,
- odpowiedzi ustne,

- głośne czytanie, recytacja, inscenizacja,
- aktywność i zaangażowanie ucznia (podczas pracy indywidualnej, grupowej, itp.),

— inne formy, np.: referaty, projekty, prezentacje,

III. Zasady poprawiania wyników niekorzystnych.

1. W sytuacji poprawiania wyników niekorzystnych uczeń otrzymuje nowe zadanie o identycznym stopniu trudności co poprzednie.
2. Termin poprawiania wyników niekorzystnych ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem, w ciągu dwóch tygodni od otrzymania oceny.
3. Uzyskiwanie przez ucznia oceny wyższej niż przewidywana nie może zakłócić toku zajęć oraz nie może się ono odbywać ze szkodą dla innych uczniów.
4. Jeżeli uczeń poprawi ocenę, do dziennika wpisuje się obie oceny, a podczas wstawiania oceny klasyfikacyjnej rozpatruje się ocenę wyższą.
5. W przypadku, gdy ocena z poprawy jest taka sama jak pierwotna, wówczas nauczyciel tylko odnotowuje fakt poprawiania oceny, natomiast jeśli ocena z poprawy jest niższa od pierwotnej, w dzienniku pozostawia się tylko ocenę pierwotną.
6. Uczeń, który z powodu usprawiedliwionej nieobecności nie przystąpił do pisemnej klasowej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności, może do niej przystąpić w kolejnym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

IV. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych z języka polskiego:

- Uczeń informuje nauczyciela o chęci uzyskania wyższej niż przewidywana oceny śródrocznej/rocznej.
- Nauczyciel przedstawia uczniowi zakres wiadomości i umiejętności koniecznych do uzyskania oceny wyższej niż przewidywana, adekwatnych do stopnia, o który ubiega się uczeń.
- Sprawdzenie opanowania przedstawionych wiadomości i umiejętności, następuje w czasie konsultacji w formie ustalonej z nauczycielem (np. pisemnej, ustnej, prace pisemne itp. oraz realizować inne, zgodne ze specyfiką przedmiotu, działania polecone przez nauczyciela).
- Poprawianie przewidywanej oceny śródrocznej/rocznej nie może zakłócić toku zajęć oraz nie może się odbywać ze szkodą dla innych uczniów.
- Uzyskana ocena jest ostateczna. Od uzyskanej oceny uczeń może odwołać się zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego w klasie 7

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe -liryka i gatunki mieszane	Uczeń: - relacjonuje treść wiersza - określa rodzaj literacki utworu - wskazuje podmiot liryczny - wskazuje adresata lirycznego - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>renesans, humanizm, fraszka, apostrofa, archaizm, hierarchia wartości,</i>	Uczeń: - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - nazywa uczucia podmiotu lirycznego - wskazuje i wypowiada się na temat adresata lirycznego - wskazuje apostrofę i wyjaśnia jej funkcję - dokonuje podziału wiersza na części tematyczne - wskazuje i podaje	Uczeń: - interpretuje znaczenie wiersza - wyjaśnia sens puenty utworu - wskazuje kontekst biograficzny utworu - określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu - omawia język wiersza - wyjaśnia metaforyczne znaczenie związków frazeologicznych - interpretuje tytuł - omawia funkcję	Uczeń: - wypowiada się na temat utworu, - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, interpretuje jego postawę, hierarchię wartości, przedstawia jego punkt widzenia, sposób postrzegania świata i wartości - wypowiada się na temat własnego pojmowania pojęcia „małej ojczyzny” - określa nastrój wiersza i wyjaśnia, jakimi środkami jest on budowany - interpretuje puentę, przesłanie utworu	Uczeń: - podejmuje dyskusję na tematy związane z utworem i dotyczące jego problematyki - wskazuje konteksty i nawiązania - podejmuje dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia - opracowuje mapę myśli dotyczącą omawianego tematu - tworzy samodzielną wypowiedź pisemną na tematy szeroko powiązane z utworem - omawia wybrane teksty kultury

	<p><i>neologizm, wiersz biały, wiersz wolny, mała ojczyzna, sonet, personifikacja, puenta, paradoks, ironia, rym, powtórzenie, pieśń, pytanie retoryczne, satyra, romantyzm, pozytywizm, emigracja, ballada</i></p> <p>-wskazuje archaizmy w utworach</p> <p>- zna najważniejsze fakty z życia J. Kochanowskiego, A. Mickiewicza</p>	<p>nazwy środków stylistycznych użytych w wierszu</p> <p>- przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów występujących w utworze</p> <p>- wskazuje cechy wiersza wolnego</p> <p>- ustala przynależność gatunkową wiersza</p> <p>-charakteryzuje twórczość J. Kochanowskiego A. Mickiewicza,</p>	<p>neologizmów w wierszu</p> <p>- omawia znaczenie refrenu dla wymowy wiersza</p> <p>- wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworów J. Kochanowskiego i A. Mickiewicza</p>	<p>- podejmuje dyskusję dotyczącą utworu</p> <p>- omawia renesansowy charakter fraszek</p> <p>- omawia związek pomiędzy twórczością autorów (J. Kochanowski, I. Krasicki, A. Mickiewicz, J. Słowacki) a problemami epoki</p>	
<p>Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>-proza</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- określa rodzaj literacki utworu</p> <p>- określa przynależność utworu/</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- wskazuje cechy gatunkowe utworu</p> <p>- zapisuje wydarzenia w punktach</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- omawia cechy decydujące o przynależności gatunkowej utworu</p> <p>- opisuje</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- podejmuje dyskusję na główne tematy dotyczące utworu</p> <p>- formułuje i wyjaśnia przesłanie utworu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą tematów, motywów zawartych w utworze</p> <p>- podejmuje dyskusję na</p>

	<p>fragmentów utworu do rodzaju literackiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwę rodzaju narracji - relacjonuje treść utworu/fragmentu utworu - wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powieść, powieść kryminalna, nowela, punkt kulminacyjny, emigrant, symbol, wyraz potoczny, kompozycja, przypowieść, carpe diem, sentencja, powieść historyczna, archaizm</i> - zna 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na temat narracji w utworze - omawia świat przedstawiony w utworze - opisuje czas i miejsce akcji - charakteryzuje głównego bohatera utworu/ bohaterów występujących w danym fragmencie utworu - określa typ narracji występującej w danym fragmencie - wskazuje archaizmy i wyjaśnia ich znaczenie -charakteryzuje twórczość H. Sienkiewicza 	<p>wewnętrzną przemianę bohatera</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia relacje panujące między bohaterami - omawia sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera - interpretuje postępowanie bohaterów - omawia funkcję narracji pierwszoosobowej - omawia funkcję wyrazów potocznych w danych fragmentach - interpretuje znaczenie aforyzmów znajdujących się w utworze - omawia funkcje archaizmów w utworze - wykorzystuje kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje sposób przedstawienia bohaterów - interpretuje słowa bohaterów - rozumie i omawia elementy symboliczne utworu - wypowiada swoją opinię na temat przeczytanego fragmentu - omawia związek pomiędzy twórczością H. Sienkiewicza a problemami epoki 	<p>tematy związane z utworem i odnosi ją do wybranych tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia kontekst historyczny utworu -referuje treść całego utworu na podstawie książki lub filmu - charakteryzuje życie i twórczość A. Saint-Exupéry
--	--	---	--	--	---

	najważniejsze fakty z życia H. Sienkiewicza		biograficzny do analizy utworów H. Sienkiewicza		
Kształcenie literackie i kulturowe - wywiad	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> - relacjonuje treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy charakteru bohatera wywiadu - relacjonuje treść wywiadu wskazując najistotniejsze fragmenty z perspektywy bohatera wywiadu, podjętych przez niego decyzji, działań itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia tytuł wywiadu - wskazuje fragmenty nacechowane emocjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny zachowania bohatera wywiadu - pisze charakterystykę bohatera wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na tematy szeroko związane z utworem i jego problematyką - dokonuje charakterystyki porównawczej bohatera wywiadu z inną postacią rzeczywistą lub fikcyjną

<p>Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>-dramat i spektakl teatralny</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego - relacjonuje treść dramatu - wskazuje cechy dramatu - określa czas i miejsce akcji - dokonuje podziału bohaterów na bohaterów realistycznych i bohaterów fantastycznych - omawia specyfikę teatru starożytnej Grecji - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przedstawienie realistyczne, komedia, komizm charakterów, komizm sytuacyjny, komizm słowny,</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy gatunkowe tragedii - dokonuje podziału bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych - charakteryzuje bohaterów utworu - wskazuje wątek główny i wątki poboczne utworu - zapisuje w punktach historię przedstawioną w utworze - wskazuje sceny komiczne i tragiczne - podaje przykłady różnych rodzajów komizmu - wskazuje zmiany, jakie zaszły w rozwoju teatru - rozpoznaje elementy języka teatru w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje tytuł dramatu - wyjaśnia sens motto - opisuje nastrój dramatu - wskazuje cechy romantycznego dramatu - określa funkcję świata fantastycznego w utworze - opisuje bohatera, jego ewolucję, decyzje itp. - wskazuje cechy teatru antycznego - określa funkcję ironii w dramacie - omawia relacje pomiędzy dramatem a teatrem - wyjaśnia, na czym polega karykaturalne przedstawienie bohaterów - omawia specyfikę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega tragizm bohatera - wyjaśnia znaczenia symboliczne zawarte w utworze - interpretuje wybrane przedstawienie teatralne - analizuje zakończenie dramatu i omawia jego przesłanie - analizuje sposoby uzyskania odpowiedniego nastroju w dramacie - wypowiada się na temat prawd moralnych przedstawionych w utworze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje wskazany plakat teatralny - formułuje na podstawie dramatu uniwersalne prawdy o ludzkiej psychice, moralności itp. - omawia nawiązania kulturowe obecne w dramacie - wypowiada się na temat roli reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego - podejmuje dyskusję na temat granic wolności reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego - pisze recenzję przedstawienia teatralnego - podaje przykłady przedstawienia motywów zawartych w utworze w innych tekstach kultury - wybiera dwie adaptacje dramatu i dokonuje ich analizy porównawczej - charakteryzuje twórczość A. Fredry, wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworu
---	--	--	--	---	--

	<i>akt, scena, didaskalia, karykatura, bohaterowie pierwszoplanowi, bohaterowie drugoplanowi, bohaterowie epizodyczni, motto, dramat romantyczny, dziady, guślarz, motto, wierzenia ludowe, nauka moralna</i>	przedstawieniu - omawia specyfikę teatru elżbietańskiego	teatru współczesnego - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przedstawienie awangardowe, komizm charakterów, komizm sytuacyjny, komizm słowny</i>		
Kształcenie literackie i kulturowe - komiks	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czarny charakter, komiks, wyraz dźwiękonaśladowczy</i> - relacjonuje treść komiksu	- omawia znane sobie przykłady „czarnych charakterów” z wybranych tekstów kultury	- wypowiada się na temat sposobu prezentacji bohatera	- analizuje funkcję „czarnego charakteru” w wybranym tekście kultury - przedstawia swoją opinię na temat komiksu	- przedstawia fabułę - omawia rodzaj rysunku zastosowanego w podanym komiksie

Kształcenie literackie i kulturowe - reportaż	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>reportaż</i> - relacjonuje treść fragmentów utworu 		<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje podziału tekstu na części i nadaje im tytuły - wskazuje cechy reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na temat związany bezpośrednio z tematem utworu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża własną opinię na tematy szeroko związane z utworem - wskazuje inne teksty kultury powiązane tematycznie z omawianym utworem
Pisanie form wypowiedzi - rozprawka	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza, hipoteza, argumenty, akapit</i> - referuje trzy możliwe schematy pisania rozprawki - przedstawia elementy kompozycji wypowiedzi argumentacyjnej - wskazuje cechy dobrze skomponowanego tekstu - wymienia cechy składające się na wewnętrzną spójność wypowiedzi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formułuje argumenty do podanego zagadnienia - tworzy plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji - porządkuje podaną wypowiedź - wskazuje w podanym tekście zdanie główne akapitu - tworzy wewnątrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy - koryguje dane wypracowanie - formułuje wstęp do wypracowania - tworzy wewnątrznie uporządkowane, na ogół spójne wypracowanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze rozprawkę w której <ul style="list-style-type: none"> ✓ zawarta została właściwa teza bądź hipoteza ✓ argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna ✓ przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca szczególną wrażliwość/wnikliwość piszącego - tworzy wewnątrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	<p>Uczeń:</p>

	- organizuje tekst, nie zawsze zachowując logikę				
Pisanie form wypowiedzi - charakterystyka	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>charakterystyka, charakterystyka postaci, autocharakterystyka, charakterystyka porównawcza</i> - wskazuje elementy składające się na charakterystykę	Uczeń: - omawia różnice pomiędzy charakterystyką statyczną a charakterystyką dynamiczną	Uczeń: - tworzy plan charakterystyki wybranej postaci literackiej bądź filmowej	Uczeń: - pisze charakterystykę zawierającą opis wyglądu zewnętrznego postaci i wnikliwy opis cech charakteru, konsekwentnie poparty trafnie dobranymi przykładami	Uczeń: - tworzy charakterystykę porównawczą dwóch postaci literackich lub filmowych
Pisanie form wypowiedzi - opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> - wymienia elementy składające się na	Uczeń: - wskazuje podział obrazu na części tematyczne - wskazuje głównych bohaterów obrazu - opisuje postacie przedstawione na obrazie i ich emocje	Uczeń: - opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji - redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu - omawia kolorystykę dzieła	Uczeń: - tworzy dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji - redaguje pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne i posługując się bogatym słownictwem - wyraża swoją opinię na	Uczeń: - porównuje obraz z innymi tekstami kultury - omawia wybrany obraz impresjonistyczny

	<p>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwy barw użytych przez malarza - opisuje, co zostało przedstawione na obrazie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>realizm, źródło światła</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na temat strojów bohaterów - omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia na podstawie wybranych źródeł cechy impresjonizmu - odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów występujących na obrazach - interpretuje gesty bohaterów obrazu - omawia rolę światła na obrazie 	<p>temat obrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje cechy impresjonizmu na obrazie - wnikliwie przedstawia przy opisie dzieła sztuki elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy artyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość - omawia konteksty (biblijny, mitologiczny itp.) - interpretuje wymowę dzieła 	
<p>Pisanie form wypowiedzi</p> <p>-wywiad</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> - wymienia etapy tworzenia wywiadu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - układa pytania do autora podanego tekstu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbiera informacje na temat wybranej postaci, wymyśla temat wywiadu i układa pytania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza wywiad z kolegą/koleżanką - wskazuje błędy w podanym wywiadzie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia i ocenia wskazany przez siebie wywiad
<p>Formy wypowiedzi</p> <p>- dyskusja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>diskusja,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w podanym tekście argumenty i kontrargumenty 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> - bierze udział w debacie - wyjaśnia, w jaki sposób rozpoznaje się sofizmaty 	

	<p><i>stanowisko (teza), argument, kontrargument, sofizmat</i></p> <p>- wskazuje cele podjęcia dyskusji</p> <p>- wymienia cechy dobrego dyskutanta</p> <p>- wymienia nieuczciwe chwytys stosowane w dyskusji</p>	<p>- wskazuje w podanej dyskusji nieuczciwe chwytys</p>			
<p>Nauka o języku</p> <p>- fonetyka</p> <p>- akcent</p> <p>wyrazowy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głoska, spółgłoska, samogłoska, litera, upodobnienia fonetyczne, ubezdźwięcznienia, udźwięcznienia, upodobnienia wsteczne i postępowe, upodobnienia wewnątrzwyrazow</i></p>	<p>Uczeń:</p> <p>- określa funkcję głoski <i>i</i> w podanych wyrazach</p> <p>- zapisuje wymowę wyrazu i wskazuje różnice pomiędzy wymową a pisownią</p> <p>- na ogół poprawnie wymawia wyrazy</p> <p>- wskazuje kierunek upodobnienia w</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- dokonuje poprawnego podziału wyrazu</p> <p>- poprawnie wymawia wyrazy</p> <p>- wskazuje wyrazy, w których wolno lub należy upraszczać grupy spółgłoskowe</p> <p>- wskazuje wyrazy, w których nie wolno upraszczać grup spółgłoskowych</p> <p>- wskazuje rzeczowniki, w</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę</p> <p>- stosuje w wypowiedzi wyrazy, w których akcent pada na 3. i 4. sylabę od końca</p>	

	<p><i>e, upodobnienia międzywyrazowe, utrata dźwięczności w wygłosie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje podziału wyrazu na głoski - wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski - wskazuje spółgłoski powodujące upodobnienia - przedstawia zasady stosowania akcentu wyrazowego 	<p>podanych wyrazach</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje upodobnienia międzywyrazowe w podanym tekście - poprawnie akcentuje przeczytane wyrazy 	<p>których akcent pada na 3. sylabę od końca</p>		
<p>Nauka o języku – - części mowy, czasownik</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czasownik osobowy,</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa formy gramatyczne czasownika - uzupełnia zdania czasownikami w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje zdania z nieosobowymi formami czasownika zakończonymi na -no, -to 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modyfikuje wypowiedź za pomocą zmiany aspektu - sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym - odmienia czasowniki kłopotliwe

	<p><i>czasownik nieosobowy, czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i></p> <p>- wymienia, przez co odmienia się czasownik</p> <p>- odróżnia formy nieosobowe czasownika od form osobowych</p>	<p>odpowiedniej formie</p>	<p>- przekształca zdania, używając odpowiedniej formy czasownika</p>	<p>czasownika</p>	
<p>Nauka o języku</p> <p>- strona czynna i bierna czasownika</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>strona czynna, strona bierna, wykonawca czynności, obiekt czynności, czasownik przechodni, czasownik nieprzechodni</i></p> <p>- przedstawia zasadę tworzenia strony biernej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- przekształca zdania ze strony czynnej na bierną i odwrotnie</p> <p>- odróżnia czasowniki przechodnie od czasowników nieprzechodnich</p> <p>- wskazuje wypowiedzi, w których najważniejszą rolę odgrywa wykonawca</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- wskazuje, w jakich okolicznościach używamy strony biernej</p> <p>- odnajduje w tekście czasowniki w stronie biernej i wyjaśnia, w jakim celu zostały użyte</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- używa strony biernej w tekstach oficjalnych, np. w stylu urzędowym</p>	

	czasownika	czynności oraz te, w których najistotniejszy jest obiekt czynności			
Nauka o języku - imiesłowy	Uczeń: - przedstawia klasyfikację imiesłów - wskazuje imiesłowy w tekście - wymienia zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami	Uczeń: - tworzy imiesłowy od podanych czasowników - odmienia imiesłowy przymiotnikowe - stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami - tworzy imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	Uczeń: - przekształca zdania podrzędne w imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe z określeniami - przekształca wskazane zdania na konstrukcje z imiesłowami przysłówkowymi - zastępuje określenia oznaczające cechy z imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i>	Uczeń: - wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłów - redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłów - redaguje tekst z użyciem imiesłów z przeczeniem <i>nie</i>	
Nauka o języku- zдания - zdania złożone - rodzaje zdań złożonych współrzędnie i	Uczeń: - wskazuje zdania złożone - wymienia rodzaje zdań złożonych - odróżnia zdania	Uczeń: - wskazuje pytanie, na które odpowiadają dane zdania podrzędnego - podaje nazwy	Uczeń: - przyporządkowuje wykresy do zdań - sporządza wykresy zdań złożonych współrzędnie -formułuje zdania	Uczeń: - sporządza wykresy zdań złożonych i podaje nazwy typów zdań podrzędnych - przekształca tekst, stawiając przecinki w odpowiednich miejscach	

<p>podrzednie - zasady interpunkcyjne w zdaniach złożonych</p>	<p>złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie - wskazuje spójniki, przed którymi należy postawić przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie -wymienia zasady stosowania przecinków w zdaniach złożonych</p>	<p>rodzajów zdań złożonych - wskazuje zdania złożone współrzędnie i określa ich typy - przyporządkowuje zdania współrzędne stosownie do podanego wykresu - wskazuje zdania podrzędne przydawkowe i formułuje do nich pytania - wskazuje zdania podrzędne dopełnieniowe i formułuje do nich pytania - wskazuje zdania złożone współrzędnie, w których brakuje przecinków</p>	<p>podrzedne i stawia przecinki w odpowiednich miejscach</p>		
<p>Nauka o języku - wypowiedzenie</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia znaczenie</p>	<p>Uczeń: - wskazuje zdanie główne w</p>	<p>Uczeń: - sporządza wykres zdania wielokrotnie</p>	<p>Uczeń: - dokonuje opisu składniowego</p>	

wielokrotnie złożone	terminów: <i>wypowiedzenie wielokrotnie złożone, zdanie główne</i> - dokonuje podziału wypowiedzeń wielokrotnie złożonych na wypowiedzenia składowe	wypowiedzeniu złożonym - stosuje odpowiednią interpunkcję w zdaniach wielokrotnie złożonych	złożonego - przekształca grupy zdań pojedynczych w wypowiedzenia wielokrotnie złożone	sporządzonego wykresu - koryguje zbyt długie wypowiedzenia wielokrotnie złożone	
Nauka o języku - mowa niezależna i zależna	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna, mowa niezależna</i> - wyjaśnia różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną	Uczeń: - w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną - zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej - przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję	Uczeń: - redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej	Uczeń: - przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie	
Nauka o języku - słowotwórstwo, wyrazy pochodne,	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny,</i>	- wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych - tworzy	- wskazuje w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny	- dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów - tworzy wyrazy należące do konkretnych kategorii	

<p>rodziny wyrazów, przedrostki i przyrostki, skrótowce i skróty, wyrazy złożone</p>	<p><i>temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, kategoria słowotwórcza, czasowniki dokonane, stopień wyższy i najwyższy przymiotników oraz przysłówków, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, skrótowiec, skrót, wyraz złożony, złożenie, zrost</i></p> <p>- wymienia kategorie słowotwórcze</p> <p>- wskazuje cechy decydujące o pisowni przedrostków z-, s-</p> <p>- wymienia rodzaje</p>	<p>przymiotniki od rzeczowników</p> <p>- przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej</p> <p>- wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny</p> <p>- wskazuje wyraz podstawowy w parze wyrazów pokrewnych</p> <p>- zapisuje wyrazy, stosując odpowiednie przedrostki</p> <p>- zapisuje wyrazy z odpowiednimi przyrostkami</p> <p>-dztwo, -ctwo, -dzki, -cki</p> <p>- odnajduje skrótowce w tekście</p> <p>- wyjaśnia znaczenie skrótowców i skrótów</p>	<p>- wskazuje formant w wyrazie pochodnym</p> <p>- tworzy czasowniki dokonane poprzez dodanie przedrostków</p> <p>- tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników i przysłówków</p> <p>- podkreśla rdzeń i wskazuje oboczności w rodzinie wyrazów</p> <p>- w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przedrostków z-, s- oraz przyrostków</p> <p>-dztwo, -ctwo, -dzki, -cki</p> <p>- poprawnie stosuje skrótowce w zdaniu</p> <p>- poprawnie zapisuje skróty podanych wyrażen</p> <p>- tworzy poprawne przymiotniki złożone</p>	<p>słowotwórczych</p> <p>- sporządza wykresy rodziny wyrazów</p> <p>- tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przedrostkami s-, z- oraz przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki</p> <p>- zastępuje podane nazwy właściwymi skrótowcami</p> <p>- używa wyrazów złożonych w odpowiednim kontekście</p>	
---	---	---	---	--	--

	skrótowców - przedstawia zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach - wymienia zasady stosowania skróconego zapisu - referuje zasady tworzenia wyrazów złożonych i wymienia ich typy	- objaśnia znaczenie wskazanych wyrazów złożonych - odróżnia zrosty od złożeń			
--	--	--	--	--	--